

Dvisavaitinis Ilustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI

Liepos-July 15 d., 1924

442

No. 12 (158)

Veikimas ir Jo Pasekmės.

Žvelgdami gyvenimą, pastebiamame veikimą. Vieni asmenys dirba fizinį darbą, kiti mąsto, kam pigiau pirkti galima, kad gavus didį pelną, o kiti rašo didžius veikalus, arba laukia įkvėpimo, kad parašyti. Taip pat žmonės veikdami stengiasi užbėgti kitiems už akių. Taip mokinys stengiasi geriau priruošti pamokas, ūkininkas gauti geresnį derlių, rašytojas siekia nutraukti nuo Parnaso aukštumos ten užlipusį veikėją, kad vėliau pačiam užkopus.

Taipgi pastebiamame, kad paskui veikimą seka pasekmės. Ruošimas pamokų suteikia tam asmeniui daugiau žinių, ūkininko trūšas duoda jam geresnį derlių, rašytojo stengimasis iškilti suteikia jam naudą, nes jis toje srityje daugiau išsilavina, o žmonijai suteikia patarimų ar pamokinių. Juk ir visuomenė sulaukia stipresnio veikėjo, kuris patsai labiau bus išsilavinęs.

Taigi, geram tikslui pavartotas veikimas duoda naudą, o blogam — atneša blėdį. Taip vages darbai yra bloga pasekmė jō giminei ir tautai. Iškilusios Prancūzijoje ir Rusijoje revoliucijos atnešė žmonėms ašarų ir skurdo.

Kaip matėme, viešpataująs gyvenime veikimas, atneša kilnias ar blogas pasekmes. Bet žiūrėdami į veikimą, pastebėsime, kad jis yra skirtingas. Taip vienas žmogus ką nors daro gerai apgalvodamas, o kitas visai visai neatsižvelgia į savo veikimą. Tas pasitaiko kaip fiziniame, taip ir protiniame darbe. Tad veikimas gal būt išmintingas ir neišmintingas.

Išmintingu veikimu galime laikyti tąjį, kuris sutinka su sveiko proto mintijimu. Žmogus apmąstęs savo veikimą, kad nepadaryti kitiems skriaudos, yra išmintingo veikimo priežastimi. Todėl tenka žmonėse girdėti, kad tas ar kitas asmuo yra išmintingas.

Žmogus, nesivaduodamas savo sveiku protu, gali būti priežastimi neišmintingo veikimo. Toksai veikimas esti laikomas blogu, o asmuo gauna bepročio arba skriaudiko vardą.

Veikimas yra kritikuojamas ir liaudies. Juk liaudis įvertina kiekvieną veikimą. Dėka įvertinimui girdime, kad tas asmuo dirba žmonijai, kad atnešti jai ką nors gero. Įvertinimas plaukia iš veikimo pasekmių. Jeigu veikimas būtų be pasekmių, tai žmonės negalėtų vienus vadinti išmintingais, o kitus — skriaudikais. Kiekvienam yra suprantama, kad veikimas duoda ar vienos ar kitos rūšies vaisius. Taip dėka veikimui atsirado orlaiviai, gelžkeliai, laivai, tautų literatūros, įvairūs meno paveikslai ir tt. Taipgi šiandien minime vardus asmenų, kurie yra ką nors nuveikę ar literatūros, ar meno, medicinos ir kitose srityse. Kartais prisimena vardai tų asmenų, kurie savo veikimu darė skriaudą kitiems žmonėms ar net tautai.

Kur mes pažvelgsime, visur pamatysime, kad esant veikimui yra ir išdavos. Taip gydytojas duodamas ligoniui vaistų gelbsti iš tos padėties, kurioje randasi ligonis. Gydytojo veikimas atneš tam ligoniui geras ar blogas pasekmes. Šitame dalyke pasekmės priklauso nuo gydytojo veikimo.

Mums yra žinoma, kad Franklinas išrado perkunsargį; Stefenonas — garvežį; Šiller'is — žinomas savo raštais; Kantas žinomas savo filosofija. Visa tai yra mums žinoma dėka tų asmenų veikimui. Dabar mes matome jų veikimo vaisius ir todėl galima matyti, koks veikimas teikia žmonijai naudos. Kiekvienas neabejodamas pasakys, kad Franklinas galėjo išrasti perkunsargį vadovaudamas sveiku protu. Taip pat prisieis pasakyti ir apie kitus. Bet kuomet paste-

bėsime blogus vaisius, tai tuomet galime spręsti, kad veikimas turėjo būti neišmintingas.

Iš pirmiau sakyto matome, kad išmintingo veikimo pasekmė yra gera. Bet kartais varydami gerą veikimą galime nesulaukti to veikimo pasekmės. Taip mes žinome Duonelaitį, kuris nors ir rašė, bet iki jo mirties jo veikimo pasekmių nesimatė. Šito priežastimi buvo jo nesistengimas suieškoti pasekmės savojo veikimo. Nesirūpinimas iš veikėjų pusės surasti savo veikimo pasekmių, įnešė gyveniman daug neaiškumų. Taip šandien randame, kad vieną kokį nors išradimą atidengė keli asmenys. Išradėju skaitome tąjį asmenį, kuris suieškojo savo veikimo pasekmę. Šiandien išradėjai demonstruoja savo išradimus, rašytojai leidžia savo veikalus. Iš šito matytis, kad veikėjai ieško savo veikimo pasekmių.

Kuomet matome ūkininką einantį pasiėmus lopetą (kastuvą) apie savo lauką, tai pastebime, kad dabar jis veikia suieškojimui pasekmės pirmiau įdėto veikimo. Jeigu kurį laiką veikus sustotume, tai ir pirmąsčio veikimo pasekmės nebepasirodytų. Taip įkurk draugiją kokiems raštams leisti ir tai atlikęs sustok veikti, tai ir tavojo įdėto veikimo, ją kuriant, pasekmės nesimatys. Jeigu šiandien nebūtų veikiama valstybės palaikymui, tai pamatytumėm, kad tas veikimas, įdėtas į sukūrimą valstybės, irgi pranyktų.

Matydami tai, mes privalome nuolat veikti. Išmintingas veikimas atneša naudą, o ne skriaudą. Todėl kiekvienas žmogus privalėtų veikti išmintingai ir ieškant pasekmių savojo veikimo.

A. Varnėnas.

Telšiai: 9—II—24.

Just. Strimaitis.

Jaunas Rašytojas ir Jo Uždaviniai.

(Tąsa).

10. II. Prozinė ir eilėraštinė poezija.

Kalbėdamas apie prozą minėjau, kad proza rašyti nereikia ypatingų gabumų turėti, bet prozinės poezijos autorius turi būti poetas, turi tam tikrų gabumų turėti, kaip ir eilėmis rašęs poetas. Prozinė poezija yra dažnai net gražesnė, lengvesnė, lengviau suprantama ir todėl labiau daugelio net mėgiama, nes čia nereikia žiūrėti, taikinti, dėstyti, varžyti, trumpinti ar plėsti minčių, sakinių; visa eina laisvai, taip kaip siela trokšta, širdis jaučia, vaizduotė piešia, kaip sielos akys mato.

Daug prozinės poezijos trupučių randame kelionių aprašymuose, pasakose, padavimuose, apsakymėliuose, apysakose, kurie beskaitant protparpiais duoda sielai estetinio poilsio, pasigrožėjimo. Tokių prozinės poezijos raštų yra davęs mūsų jaunai literatūrai Vincas Krėvė. Ypač gražus, poetingas jo veikalas "Gilšė", proza rašytas, jau išverstas lenkų kalbon vardu "Gilsza" ir 1916 m. pavasarį vokiečių kalbon vardu "Gilsza der tiefe See", kuriuo ir vokiečiai labai gėrėjosi. Prozinės poezijos randame ir Biliūno raštuose, Putino...

Eilėraštinės poezijos veikalai yra daug sunkiau parašyti, negu prozinės. Čia be minties ir kalbos gražumo labai gerai reikia mokėti dar versifikacija (eilėavimo taisyklės): įvairus muzika-

lingas ritmas, rimas arba žodžių galūnių skambus, sangarsus, sutaikymas. Šiedu dalyku netalentingam eilininkui, benorint tinkamai, ritmingai ir rimuotai suderinti, dažnai silpnina turinį, temdo minties aiškumą, kalbos gražumą, taisyklingumą. Čia reikia jau talentas turėti, kad, ir žinant visas eilėavimo taisykles, sugebėti lengvai, skambiai taisyklinga kalba poetingų dalykų parašyti.

Eiliuotų raštų mums netrūksta, bet poezijos atžvilgiu, nedaugel išskyrus, tenka pamoti ranka... Pavyzdį ir turinio, ir lyties, ir suprantamumo atžvilgiu galima teikti jauniems plunksnos darbuotojams iš senesniųjų mūsų žinomąjį Maironį, vysk. Baranauską, paskui Liūdą Girą, Putiną, Binkį... Eilėraščių lyties pavyzdžiu A. Jakštą. Tų taisyklių ir pavyzdžių ištraukų čia neduosiu, nes tai užimtų laikraštįje per daug vietos, o jų galima rasti literatūros teorijoje, tik pažymėsiu tą nebepakenčiamą klaidą, kad daugelis mano, jog ritmingume ir galūnių suderinime poezijos branduolys glūdis. Ne rimas ir ritmas veikalėli daro poezijos vardo vertą, bet turinio, minties ir kalbos gražumas, vaizdingumas. Šiedu dalykai reikia griežtai skirti.

Dabar apskritai pažvelgkim į prozą ir poeziją. Kas kitose kultūringose šalyse jau senai pergyventa, kas jau nyksta — pas mus dar gimsta ir vyrauja. Kad ir literatūros darbe. Kitose

šalyse eiliavimas nyksta, o pas mus įgauna ypatingos spalvos, reikšmės, ypatingai mėgiamas dalykas tampa. Juk jokioj kitoj meno ar mokslo srity nerasime tiek šalininkų, kiek poezijoj. Poetai Lietuvoje dygsta, kaip grybai po lietaus, tarsi tik eilėraščiais Lietuvą laiminga padaryti te galima.

Pradedant XIX amžių, eiliavimo forma tikrai jau nuslinko antron vieton, — kalba K. Tianderis. Tuo tarpu rašytojai vis daugiau ir daugiau rašo proza. Sulyginkim ir pamatysim, kaip daug turi skaitytojų Tolstojus, Čechovas, Gorki, Gogolis, Servantesas, Sienkevičius, Main Rydas ir kiti prozos rašytojai ir kaip maža Tiutčevo, Balmonto, Heinės ir kitų jiems panašių poezijos.

Stipriau prie eilėraščių prisirišę dar vokiečiai, bet ir ten jau ji neturi tos pirmąsios vertės ir laikoma tik papuošalu, kurį skaitytojas maloniai pakeistų geru prozos veikalu, o pas mus eiliavimas da tik pradeda plėsties ir jau virsta tikra liga. Bet ateis laikas, pranašauja literatūros istorikai, kad eiliavimas bus laikomas, kaip atgyvenusis savo amžį ir proza užviešpataus, ir už nemuzikalingą eilėraščių deklamavimą nešvilps, kaip tat darydavo publika savo aktoriui senovės Graikuose. Ir Puškinas ir kiti jam panašūs poetai su savo pilnomis visokių mitų ir dievų, dievių eilėraščiais, kurių daugelį be žodyno skaityti ir suprasti negali, liks nesuprantami; nes nesustojamosios evoliucijos įstatai, kaip prirodo įvairių mokslo ir meno šakų istorikai, nepripažįsta ir griaua ko nors nesikeitimo galimybę. Tiktai dieviški dalykai, kaip meilė, tiesa ir dora neturi plėtotės; jie nuo amžių yra toki pat ir liks amžinai toki pat.

Tat proza literatūroje ima viršų. Netolimose ateityje turės ir Lietuvoj tas pat įvykti, nes proza yra prieinamesnė žmonėms grožei teikti, charakteriams taisyti ir menui kelti. Prancūzų Hugo buvo visapusis poetas, rašė įvairiomis temomis, bet iš daugybės jo kūrinių, lyrikos, epo (eposo) ir dramų niekas negali prilygti įtakingumo ir populiarumo jo romanų. Reiškia — savo dvasios galybe į žmones per prozą galima labiau paveikti, negu per poeziją. Tai turėtų atsiminti mūsų jaunieji rašytojai ir tuo keliu daugiausia eiti.

12. Kame ir kaip rasti poezijos?

Kame dabar jaunam rašytojui tos tikrosios poezijos krislų rasti, į kieno raštus įsižiūrėti?

Kadangi poezija gema tik talentingo rašytojo širdy ir sieloje iš gražių jausmų, gyvųjų pergyventų įspūdžių, tai jų raštuose ir reikia jos ieškoti. Tik dėja, mes savo rašytojų raštuose

jos labai nedaug terandame, nes nedaug teturime tikrųjų talentų. Turime tat kreipti akis į svetimąsias literatūras, ten ieškome poezijos brangenybų, jos perlų grožiu savo akis raminame.

Bet gal kiek klystu... Ogi mūsų brangios, mūsų protėvių sukurtos šviesiais poezijos perlais kaišytos liaudies dainos. Čia mūsų literatūros lopšys, mūsų savos poezijos šaltinis, juk nesvarbu, man regis, kad po jomis nepasirašę lietuvių Kolcovai, Šilleriai, V. Krėvės, A. Mickevičiai, Syrokmlės ar kiti, svarbu, kad tai *mūsų tautos sielos* išdaviniai yra, mūsų žmonių dvasios turtai juose apsireiškia. Svarbu, kad Lietuvos gražioji gamta, jos upės, lankos, darbas, vargas tas pilnas grynos poezijos dainas per mūsų bočių jausmus ir žodžius mums pagimdė. Tas mums turi būti svarbu. Tat nėra ko per daug nuliūsti del poezijos trukumo.

Į šitą mūsų literatūros pagrindo šaltinį jaunąs rašytojas turi rimtai atsivėlgti, jį giliai pažinti, jo paslaptis susekti ir ras savo dvasiai maisto, savo kūrybai paveikslą.

Ar gali, sakysim, Petrapilio pilietis, kuris ten gimęs, augęs ir mokslus ėjęs, pagaliau aukštu valdžios atstovu tapęs, išleisti sodžiaus žmonių gyvenimui tvarkyti gerus įstatymus, jei jis to sodžiaus pats nėra matęs, nė supratimo tinkamo apie jį neturi? Ar tas įstatymas atatiks žmonių reikalams, ar juos sutvarkys? Niekados! Taip ir rašytojas. Kaip jis gali duoti keliančių dvasią kūrinių, jei pats jais savo dvasioje negyveno. Rašo, sakysim, "myliu tėvynę, seną bakūžę, seną močiutę, sodžiaus kiemelį... Gražu žiūrėti, kaip dalgiai švytruoja, kaip vyrai aria..." o tuo tarpu nėra niekad buvęs tokioje bakūžėje, nėra matęs, nei mėginęs dalgio į rankas paimti, laukų dainų negirdėjęs, su ta "miela" močiute drovisi sueiti pakalbėti, nenori iš jos dainų, raudų išgirsti, jų užrašyti, kad taip sakosi mylįs — žodžiu nepažįsta gerai to, ką rašo, tik rašo taip delto, kad kitų taip rašoma yra. Kaip jis tad gali to gražaus poetiško jausmo duoti kitiems, jei jo pats neturi, jei jo nepažino? Tokių rašytojų, reikia pripažinti, yra. Todėl jų raštai yra dirbtini, be jausmo, be grožio, ne populiarūs, juos maža kas ir skaito.

Liaudies dainų kūrėjai yra tų pačių dainų turinio veikėjai. Jie, gyvendami arti gamtos gražybų, pastebi smulkiausias jos apsireiškimas, dirbdami tarp tų puikių gamtos dekoracijų įvairiausias darbus, pergyvendami daug vargo valandų, daug smūgių. Jie tik paguodos, nusiramimo sunkiose gyvenimo valandose ieškodami deda, posmuoja tai visa į dainą, pilną epitetu, pilną gamtos apsireiškimų prilyginimų. Jie apdai-

nuoja save patį, išsako visus savo širdyje glūdinčius jausmus kogražiausiais žodžiais, taikydami, kompanuodami jiems ir atatinamą melodiją, kuri muzikui, jei jis vien tik ją girdėtų, tuos pačius jausmus žadintų. Liaudies dainų kūrėjai posmavo ir dainavo savo dainas ne tada, kada jie laisvi nuo darbo buvo, bet kada jiems gailios ašaros iš akių riedėjo ir biro ant klusnių pirštų, kurie kanklių stygų sutartingais, lengvais akordais, tiems žodžiams, tai minčiai pagražinti, tyliai, liūdnei akompanijavo. Jie patys su savo gyvenimo reikalais dainos objektas, kūrėjas ir muzikas buvo.

Jie nežiūrėjo, ar jų dainų žodžiai chorėjais, jambais, daktiliais bus pasakyti, ar gramatikos, logikos kirčiai tikrai sutiks su ritmo kirčiais, ar eilutėje bus skiemenų lygus skaičius ar ne, kuo šių dienų poetai dažnai rūpinasi. Ritmingumas, eilučių lygumas, buvo tik žiloje senovėje graikams, romėnams reikalinga, kada eilėraščių kitaip neskaitė, tik kuriuo nors muzikos instrumentu akompanijuojant. Jiems svarbu buvo mintis pasakyti, tikras jausmas išreikšti. Todėl jų dainos yra nuoširdžios, gražios, poetingos, todėl jų net svetimtaučiai atvažiuodavo ir tebeatvažiuoja Lietuvon rinkti ir neatsigėri jų gražumu, jų poezija. Štai kur mūsų poezijos šaltiniai, štai kur mes turime eiti poezijos grožio ieškoti, štai ką mūsų rašytojai, poetai turi prieš rašydami studijuoti.

Pažint tikrąjį gyvenimą ir liaudies kūrybą, — tai pirmieji mūsų rašytojų uždaviniai.

13. Tautosaka.

Tautosaka (folkloras) yra liaudies kūryba žodžiu, liaudies literatūra.

Tą literatūrą sudaro žmonių dainos, iš kurių pažįsi, kas jiems rūpi, skauda, ko jie nori. Apie jas jau buvo aiškiau kalbėta. Mįslės arba uždaviniai yra pastebėjimai klausimais duodami, kuriems išspręsti reikia lankstaus proto. Pasakui patarlės, priežodžiai — sveiko proto diktuojamos taisyklės, iš daugelio į vienas kitą panašių, dažnai pasikartojusių gyvenimo pastebėtų atsitikimų susidariusios.

Pasakas beskaitydami mes pažįstame senovę, mūsų senosios tikybos liekanas, stebimės lakios fantazijos kombinuojamais, pinamais vaizdais. Patys pasakų pasakotojai savo žodžiams netiki. Pasakose aikštėn išeina įvairios tikybinės apeigos, žmonių papročiai. Toliau pasakose apie gyvulius, paukščius, vabzdžius, medžius mes matome, kad žmonės seniau su jais labai artimai gyveno, į juos žiūrėjo, kaip į protingus padarus. Nežiūrinti į tai juose daug yra pasakyta tiesos, daug grožio, doros moko tam tikrais vaizdais.

Be minėtų tautosakos dalykų reikia išskirti da istorinės karo dainos. Jos piešia istorinį pasaulį. Jose dainuojama apie tam tikrus asmenis, padariusius žmonėms didelio įspūdžio ir šiaip žmonių atminime užsilikusius svarbesniusius karo atsitikimus.

Atsižvelgiant į tai, kad mūsų tauta labai maža sulyginamai iširta, labai patariama tautosaka, kaipo literatūros pradžios ir tautos proto ir sielos reiškėja, kiek galint rinkti, studijuoti, pažinti mūsų praeities dvasią.

(*Bus daugiau*).

—x—

Jurgis Daina.

Rudens Naktį.

(*Fantazija*).

Verkia raudoja kumpos liepužės,
Gilios sulaukę rudens naktužės —
Mat, mes nematom net ir sapnuose,
Ką jom matyti tenka kapuose!..
Bet rudens naktys, naktys tamsiausias,
Vaizdais yr' savo pačios baisiausias,
Tuomet piktasis kiaurą naktelę,
Su sėbrais savo sau puotą kelia.
O rūstus vėjas tarp jų šakelių,
Drožia jiems maršus iki gaidelių,
Kuriems pragyduš keiksmas pasklysta,
Kad žemė dreba... ir jie išnyksta.

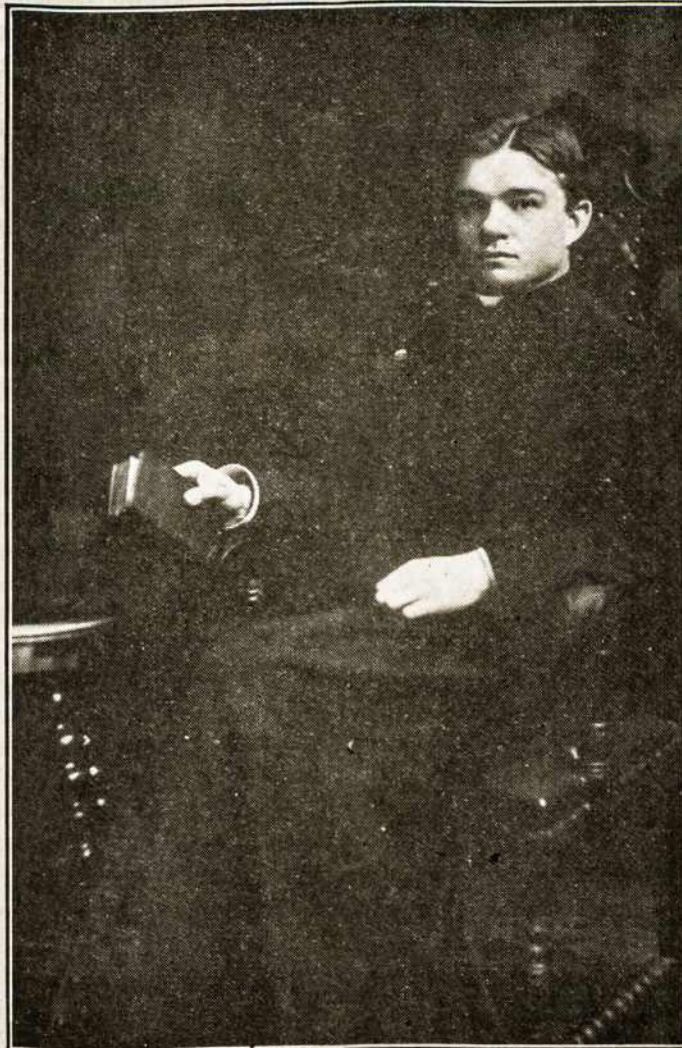
Tuomet kapuosna grįžta paniurę,
Visi, kas vietą juose tik turi,
Kas ant naktelės buvo išėjęs
Savo vietelės išsibodėjęs!..
Bet dabar grįžta ir verkia gailiai,
Žino, kad niekas neglaus jų meiliai —
Visi ant žemės, kuriuos mylėjo,
Karštos jų meilės išsivadėjo...
O! verčiau to jie nebežinotų,
Gal būt, kapuose ramiau miegotų!

Ilgai, dar ilgai žemė dundėjo —
Tai vis lavonai namolėn ėjo...
Braškėjo kaulai pusiau supuvę,
Už vienas kito kartais užkliuvę.
Tik kaip aušrelė jau patekėjo
Tilti jie verkę visi pradėjo.
Graudu. Liepužės suašarojo...
O šykštus vėjas juokės, kvatojo!
Bet greitai viskas aplink nutilo,
It šaltas rytas rudens pamilo —
Visiems, kas meilės dar reikalavo,
Kas be jos verkė ir aimanavo!

15—V—1919 m.

Makrickai.

KUN. S. J. ČEPANANIŠ,

didis jaunimo mylėtojas ir žadintojas. Nuo pat pradžios 11 kp. (Homestead, Pa.) gyvavimo, dalyvauja jos veikime teikdams jaunimui gerų patarimų ir sumanymų. Dabar jis yra Seimo Vakarų Rengimo Komisijos narys.

J. Vaidevutis.

Darbas Veda Prie Tikslų.

(Tęsa).

Nors ir vargingai gyvena, bet vis dėlto naujose sąlygose jautėsi laimingu. Sutvėrtojo ne tik dvasiniai, bet ir fiziniai; nuo to laiko buvo visiškai tvirtas.

Savo lekcijas pradėjo 1795 m. ir iškart patraukė visų dėmesį. Tuo laiku energingai ėmėsi sutvarkymo kolektyvų botanikos sodo muzėjų. Tikslai jo dėka Paryžius turi turtingiausią pasaulyje muzėjų iš lyginamosios anatomijos. Nuo

to laiko prasideda pasirodyti ir spaudoje vienas veikalas po kito; jie turi didelę mokslinę reikšmę. Būdamas užimtas kokią nors svarbia mintimi, jisai visa pasaulyje užmiršdavo, o išrišimas sukeldavo visą audrą džiaugsmo.

Kaip staiga mintis perskriodavo jo smegenis, liūdija vienas didžiųjų jo geologijos atradimų. Kartą tyrinėdamas drauge su Al. Bronjaru žemės sluoksnių sudėtį, abu mokslininkai veltui laužė sau galvas, kaip išaiškinti skirtumą kai

kurių sluogsnių. Vienoje ekskursijoje Kiuvje stauga suriko: "Bronjarai, aš suprantu, kame dalykas"? — Būtent? — paklausė tasai. "Mat, vieni yra nuosėdos jūrų kilmės, o kiti — giliųjų vandenu", — atsakė. Tasai skirtumas vaidina svarbią rolę visuose geologijos tyrinėjimuose.

Pagrindu jo biurokratinės karjėros buvo pažintis su Bonaparte. Kiuvje buvo išrinktas mokslų akademijos sekretorium. Tai atsitiko prieš tai, kai Napoleonui spiriant, išrinko jį prezidentu tos akademijos. Mokėjimas trumpai, aiškiai ir drauge gražiai reikšti savo mintis, paakino Napoleoną įtraukti Kiuvje į administratyvų aparatą: buvo paskirtas vienu iš šešių inspektorių, kurie turėjo rūpintis steigimu ir organizavimu licėjų provincijoje. Kiuvjei teko dideli Marselio ir Bordo miestai.

Smarkiais žingsniais kilo. Tam padėjo jo bešališkumas visuomeniniuose reikaluose ir gilus įsitikinimas, kad tik mokslo dėka žmogus tegalės išeiti iš visų tų sunkenybių, kurias istorija ir gamta statė kelyje. Kiuvje labai rūpinosi liaudies apšvietimu. 1808 m. Napoleonas įsteigė naują mokslo įstaigą — Imperatoriaus universitetą, — kuriame Kiuvje apėmė aukščiausio tarybos nario pareigas, tai reikėjo vilkti žymią kasdienio darbo dalį: rašyti paaiškinimus ir apyskaitas ministeriams. Vėliau reikėjo atlaikyti universitetą nuo kai kurių srovių noro pagrobti į savo rankas. Jo pasiūlymu buvo raginama jaunas medikus važiuoti į svetimas šalis tyrinėjimui gamtos istorijos ir rinkimui kolekcijų. Organizavo daug naujų universitetų Napoleono užkariauotose šalyse. Važiavo į Holandiją tyrinėjimui liaudies švietimo, kurį galėtų pritaikinti ir Prancūzijoje.

Dėka savo proto ir darbštumo greitai lipo biurokratizmo kopėčiomis. Liudvikas XVIII paskyrė Valstybės Tarybos nariu. 1818 m. buvo išrinktas į skaičių "nemirtingųjų" (nariai prancūzų akademijos). 1819 m. gavo barono titulą ir paskirtas prezidentu vidaus reikalų komiteto taryboje. Per 10,000 reikalų metuose pereidavo per jo rankas. Ir visur mokėjo įnešti aiškumą bei tvarką, net pačiuose supainiotuose dalykuose. Atsiradus kokiems neišskumams reikėdavo tik užklausti Kiuvje's ir naujas pasaulis atsiverdavo prieš visus: faktai būdavo savo vietoje, supainiotos idėjos išsiaiškindavo, išvados tuoj pasirodydavo ir pasitarimas baigdavosi jam baigus kalbėti. 1824 m. per karoliaus X karūnaciją gavo aukščiausią Prancūzų Garbės Legiono ordeną. Nuo 1827 m. ėjo pareigas direktoriaus nekatalikų tikyby departamento. 1831 m. buvo paskirtas Prancūzijos peru. Paskutiniaisiais gyvenimo metais užėmė 9 vietas, kurių kiekviena reikalavo daug protinio darbo. Be to sekė literatū-

lą, buvo įžymiu žinovu ir mėgėju dailės, lankė ir tyrinėjo galerėjas ir muzėjus.

Tai buvo milžiniškų dvasios jėgų žmogus. Manau, mažai kas testengtų bent dešimtą dalį to nuveikti, ką jisai nuveikė. Atmintis buvo gera. Valstybiniame darbe reikėjo atminti daug įstatymų, nurodymų, cirkuliarų. Savo darbus dažnai rašydavo tiesiai be jokių juodraščių. Mintis niekadod nenutrūkdavo, niekadod nereikėdavo mąstyti ilgai. Parėjęs iš kokio nors posėdžio tuoj imdavosi kito darbo nē kiek nepamastęs apie jį nuo tos eilutės, kur pabaigė. Tokiu būdu kiekviena laisva valandėlė būdavo sunaudojama. Buvo labai tvarkingas. Kiekvienas darbas turėjo savo valandas, savo skyrius, kuriuose buvo visa kas reikalinga: preparatai, knygos, paveikslai.

Ligi pabaigos gyvenimo buvo malonus ir geras su žmonėmis. Kam prašant pagelbos, niekadod neatsakydavo. Išmėtinėjant už išlaidumą, atsakydavo: "Tai kas? Tik mažiau knygų tenusipirksiu šiemet." Buvo pavyzdingu šeimynos tėvu. Tik neturėjo laimės šeimyniniame gyvenime: vaikai vienas po kito mirė. Ypatingai skaudus smūgis buvo mirus antram, labai gabiam, sūnui. Ilgai po to negalėjo ramiai žiūrėti į svetimus vaikus. Likimas buvo nemielaširdingas: teliko tik viena duktė, labai graži ir gera mergaitė. 18-tų metų rengėsi tekėti, bet—ir tą pagrobė žiaurioji mirtis. Tasai paskutinis smūgis labai paveikė į jį: sulyso, pražilo; stengėsi skausmą numalšinti darbu, bet jisai pasirodė galingesnis. Du mėnesiu neišėjo niekur iš savo namų; galiausia atvyko į Valstybės Tarybą ir, kaip paprastai, užėmė pirmininko vietą visiškai ramus. Prasidėjo ginčai; atydziai juos sekė; pasibaigus norėjo padaryti išvadą — pradėjo kalbėti, bet balsas nutrūko — pravirko... Visi sėdėjo tyliai, visi pažino Klementiną — jo dukterį. Galiausiai nurimęs tarė: "Ponai, atleiskite man... aš buvau tėvas... aš nieko netekau..." Po to įvykio liko nervingu, nuliūdusiu ir niekas jau daugiau nematė linksmo.

Pradžioje gegužės 1832 m. staigus stabas po trumpų skausmų garsųjį mokslininką nuvarė į kapus.

NUSKRIAUSTAS.

— Ko tu bliaini, Jonuk?

— Ugi mudu su Antanu išmušėva langus, o mama davė mano broliui dešimtį rykščių, o man tik penkias.

IŠSIGANDO.

Pati atsikėlusiam vyrui: — Kodėl tavo plaukai taip pasišauše?

Vyras: — Oi, oi! Turėjau baisų sapną!

Pati: — Ką gi sapnavai?

Vyras: — Sapnavau, kad tavo mama atvažiavo.

Homer E. Knoblauch.

Gudrių Gudriausias.

— Bet, tėte, jeigu tu žinotum, kaip aš ją myliu!

— Cit, gana! Kalbi, it aš pats niekadęs nesu buvęs vaikas.

Senis, patyręs dvidešimties metų sūnaus užgaidas, smarkiai susirūpino.

— Tu manai, kad tėvai tai gauja atbukėlių, be jokių jaunystės patyrimų. Štai kame tu nežinai, ką kalbi. Aš tuos takus perėjau be patarimų gero tėvo, kokį tu turi, bet įsidėmėk: aš saugosiu, kad tu nieko nepadarytum, iš ko šeimai būtų gėda. Kas vaikščioja taip apkvaitęs, kaip tu darai, tas turi būti ar meilėj, ar skoloj įklimpęs, kurie nei viens už kitą nēr geresni. Sakau tau, kad vedybos yra tuščias biznesis — nėra nieko gero. Aš pats labai gailiuos, kad vedžiau, bet tuomet nebuvau toks išmintingas, kaip kad dabar esu. Žiūrėk į savo brolių! Jis buvo toks kaip ir tu — įsipainiojo ir jo reikaluose sijonas. Žinojau, kad tai neišeis geran ir jį išpėjau, bet, manydamas, žinaš, ką daro, nuėjo ir apšvedė. Po to greit suprato, jog tiesą kalbėjau ir tuoj gavo divorsą. Dabar jei tik tu manęs klausytum?...

— Žinau, tėte, bet meilė nēr daiktas, kurį galima pirkti skardinėse, padirbti arba pramanyti. Ji turi apsiereikšti gamtiniu būdu. Ką gi reiškia tautybė prieš meilę. Aš ją myliu ir esu tikras, ji mane myli, tad ko daugiau reikia?

— Ką gi tu žinai apie tą merginą? — tarė jis savo sūnui. Kaip tu žinai, gal ji tikėtai vargšė, ignorantė, bevėrtė...

— Gana, tėte, jei taip kalbėsi, nelauksiu nė kito žodžio. Žinau, esu turėjęs kiek paikų užmanymų ir kartais skubiai veikiu, bet šiame dalyke esu labai rimtas. Nė kiek neabejoju, kad Marija galėtų daryti tą, kas negera. Jinai dirba užlaikymui savo motinos ir ašai iš to labai džiaugiuos. Kiek tik aš atmenu, tu visuomet esi buvęs moterų nekontentis, bet tai menka priežastis, kodėl man likti vienstipiu visą mano gyvenimą. Esu dar jaunas, bet tikrai žinau, jog žmona nėra dolerio ir cento propozicija, kaip tu kad manai. Ir jei negalėsiu ją vesti su tavo sutikimu, tai tuoj būsiu pilnametis — apšivesiu be tavęs.

Sūnus ūmai nutilo, suprasedamas, jog atvirai pasipriešino tėvo valiai ir laukė įvykstant ko nors nepaprasto, bet nieko neįvykus, nustebo ir labai pasidrasino.

— Kodel, tėte, jei tik tu žinotum, kokia ji

yra nuostabi mergina! Jinai yra brangiausia, maloniausia, saldžiausia...

Bet meilūs būdvardžiai tėvo domės nekrei-pė.

Senis Gudrius, pilnai vertas užvardinimo "Gudrių Gudrius", kuriuomi jo biznio konkurentai jį nenoriai apdovanojo, suprato, kad lošia ne ta kazyre. Per visą jo gyvenimą Raimis niekad nepasirodė toks kietsprandingas, kaip kad dabar. Liutė nepasiduodantį liutuką letenomis suvaldo, bet jei toks baudimas nesulaužo jo ūpo, tai pergali parodydama kiek meilės. Gudrius, pamatęs, kad savo vaidingumu nieko nelaimės, padėjo jį į šalį ir liko daug meilesnis.

— Taip, sūnau, gal tu tiesą kalbi. Gal ji tokia, kaip tu manai. Bet vis tik reikia pilnai įsitikrinti, ar nemėgina jinai tave apgauti. Tau reikia ją taip pažinti, kaip knygą, pirm negu leisi kokiam dievotam kunigui užrišti mazgą. Aš patarčiau, kad ryt vakare mudu nueituvu vieton kur ji darbuojasi ir leisk man ją pažint. Kartą ją pamatęs, tuoj pasakysiu, kas ji ir jei pasirodys tinkama būti marti, sakysiu gerai — gali vest. Bet jei ji tokia, kaip visos kitos, tai turėsi ją užmiršt. Ką, ar sutinki?

Raimis sutiko.

Kaip tik durys užsidarė, senis numetė popieras, kuriomis teisinosi esąs "užimtas" ir jo žandai virpėjo iš pykčio.

— Įsivaizduok sau! Didesnės paikšystės nereik! Jis man galą padarys tais savo užsimanymais! Apsivesti! Nori tuoktis su nieko nereiškančia ispaniete, kurią gėdinčiaus įsileisti savo naman. Du asmeniu gyvens po vienu stogu nesuprasdami kits kito! Jį čion atsivežiau atitolinti nuo tų didgatvių drumzlių ir dabar leisiu jam vesti kokią kvailę svetimtautę. Tur būt, jis mano — aš didžiausias kvailys pasauly! Kaip mano vardas yra Gudrius, aš neleisiu daryti nieko panašaus. Aš jo ateitį tvarkau ir juo greičiau jis tą supras, juo geriau jam viskas seksis. Ar gi gali žmogus pasiekti ko nors aukštesnio pasauly vedęs žmoną? Negali! Visai negalimas daiktas! Bet jis supras, kad tas kvailas idėjas turi išmest iš savo paikos galvos, ar aš — aš...

Senis klajojo iki prieblandos, kol sutamsėjo ir žvaigždėmis apdulkęjusi padangė liko apšviesta sidabrine ispanų mėnulio šviesa.

Sekantį vakarą matom tėvą su sūnumi beei-nant į Cafe Barca, kuri yra viena puikiausių Salmancoj. Lėbaujančių būrely matėsi kaž koks

biauresys, kurs abu vyru akstino greičiau pereiti per entrada. Visur buvo nevalumas, nuo kurio Gudrius negalėjo apsiginti, bet sutiko kaip karčią gyduolę, kuri juo greičiau praryta, juo švelnesnis būna kvapas ir skonis. Kaip pasiekė vidurį, jie sustojo ir dairėsi. Senis visur jautė kokią tai neprietelingumo dvasią.

Linksmas ir laimingai atrodantis jaunas ispanietis, pastebėjęs poros sumišimą, mostelėjo ranka ir pakvietė dalytis jo stalu. Svečiai sutiško.

— Manau, judu apsilankėt tuo pat tikslu, kaip ir aš, — prabilo Jesu Velazquezas. Taip vadinos jaunas ispanietis. — Taip, aš įspėjau. Nėra to žmogaus pasauly, kurio nesužavėtų senorita Marija. Aš galiu judu suvesti į pažintį su ta žavėjančia šokėja.

— Kaip gi, tamsta, gali mus supažindinti? — pertraukė Gudrius.

Jesu'so pirštai šokinėjo po glitaus stalo paviršį. Jis pažvelgė į vaikėžą, kurs įspirtomis akimis tiesiai į jį žiūrėjo, o per jo lūpas perbėgo šypsa.

— Aš didžiuojuos iš to, kad esu artimoj pažinty su Marija. Ir aš visai neabejoju, kad bus lengva suvesti į pažintį, nes Marija labai myli amerikiečius. Jei gerai atmenu, jos pirmasis vyras buvo...

— Jos kas? — nuostabiai suriko Raimis, sutraukta kakta ir raudonais skruostais. — Tamsta — tamsta turi minty, kad!..

— Taip, senor, ji buvo ištekėjus jau keletą kartų, bet apie tai nėr ko rūpėti. Jos dabartinis vyras yra pirklys ir savo reikalais dažnai vyksta svetur. Tuose laikotarpiuose Marija...

Jis ūmai nutilo, it būtų priklu toliau kalbėti.

— Viešpatie mano! — silpnai sušnabzdėjo Raimis. Jo visas kūnas drebėjo ir buvo apimtas didelio nuoolsio. Visi jo idealai, rodos, ūmai liko sutriuškinti ir tame nesmagiame ūpe įsikniaupė rankosna veidą.

Jesu'sas pažvelgė į Raimį. — Jaunasis, senor, daugiau žingeidauja, negu aš tikėjau, — tarė jis žiūrėdamas į Gudrių.

— O, ne, nieko panašaus, — rimtu balsu atsakė Gudrius. — Jis tik klaidingai manė apie ją, daugiau nieko. Mat, jis tik dabar nesena atvyko Ispanijon, tai dar nėra susipažinęs su tamsotos tautiečių papročiais. Bet jis susipažins. Tamsotos kalba įdomi, prašom toliau tęst...

— Ne! ne! Jaunasis susipurtė ir atsistojo. — Eiva — eiva lauk iš čia, tēte!

— Tai, tamsta, nelauksi Marijos šokių? nuostabiu balsu klausė Jesu Velazquezas.

— Ar nenori daugiau išgirsti? — rimtai klausė Gudrius, rūpestingai slėpdamas savo pergalės džiaugsmą.

— Ne! Aš gana girdėjau! Eiva!..

Raimis įkando savo lūpą ir paskuba drožė laukan, Gudrius paskui jį.

— Na, Tamai, viskas sekėsi kopuikiausiai.

Buvo tai sekantis vakaras ir senis kaip tik negalėjo susilaikyti nuo pasigyrimo savo bendrui suokalbininkui.

— Nesu sumanęs nieko geresnio per dešimtį metų! Viskas buvo taip lengva, vienok taip pasekminga, kad reikės visa tai užvardinti "Gudrių Gudriausias".

Tas jaunikaitis, kurį pasamdei, buvo vaidila — artistas. Tą rolę nieks geriau neatliktų. Jo alga turi būti pakelta, kad ir iš mano paties kišenės. Ką taip? Jis tave šryt apleido? Taip, tai gal ir jis tiek pasijuokė, kaip aš. Dabar, kad viskas užbaigta, aš ir toliau būsiu atsargus, kad Raimis vedybon nepapultų dar ilgą laiką. Vis vien, ką gi toks jaunas pusgalvis gali daryt su pačia? Jam reikia turēt mažiausia keturiasdešimts pirm, negu savo kaklą apsimaus girnakmeniu, pavydale kokios pavydo pilnos ir išlaidžios moteriškės. Kaip visuomet sakiau, meilė daugiau niekas, kaip tik tuščias įsivaizdinimas. Pats kartą buvau kvailas vestis, bet nieks manęs nematys vėl tą darant. Žmogus negali turėti jokio pasisekimo gyvenime apsivedęs ir jeigu aš Raimį išlaikysiu nuo vedybų, kol nepasieks keturiasdešimt, tai tuomet jis bus per protingas apsivest. Nenoriu aš jokios marčios mūsų šeimoj, ypač nemokančios kalbēt angliškai. Ta ispanietė gal ir yra nebloga, nes, kiek aš žinau, Raimis prie kitokių neturi palinkimo.

— Tamai, pažiūrėk, kas ten yra? Kablegrama? Duok šen! Spėju, tai Mortus triukšmauja, kad aš — na! Kas čia dabar? Sakyk tu man! Tas jaunas — kvailys!

Kablegrama Gudrio rankose buvo nepaprastai ilga ir sekančio turinio:

"Brangus Tēte:—

Jei dalykai nebūtų susidėję, kaip dabar, tai tavo gudrumas gal būtų buvęs labai sekmingas. Bet juokas puola vietoj manęs, ant Tavęs ir žinau, kad turi gana jumoristinių jausmų man užtai atleisti. Laimingai apsivedžiau dabar po pietų ir laivas tuoj mus veš į Venecijos miestą. Aš visuomet žinojau tavo mintis apie vedybas, kurios yra klaidingos ir dabar tą parodysiu. Vieną žodį patarimo pirm, negu sakysiu sudiev: kada vėl sumanysi kokį nors mano ateičiai planą, tai dirbk sau vienas. Mariją Velazgiūtę

pažinojau per jos brolī Jesu'są ir, žinoma,
jis man tuoj pasakē viską, ką įsakei savo
bendrūi Tamui, kurs yra Jesu'so viršinin-
kas. Ar ne puikūs iš mūsų vaidilos? Jesu's-
sas mano, kad šiuo laiku išpaniškas oras
jam bus truputį peršiltas, tad jis traukia
kartu su mumis.

Jūsų —

Raimis.
Vertė J. P. Pentis.

* * *

Vieversėlis.

Aš gulėjau tarp gėlių
Žydinčių lankos žiedų,
Kurių galvas pamaži
Plaukdams vėjas iš toli
Supė, supė... Oi graži
Plaukė daina per lankas,
Nyko skendo žieduose,
Tai vėl tylinčias bangas,
Tas tylutes, tas ramias,
Maudė savo sparnuose.

Ir nubudusi tylutė
Klausė josios ji dainos,
Kuri skrenda visados,
Ta šilkinė ir švelnutė,
Ant nemiegančios bangos.

* * *

J. Trakiškis.

Aš metų svajones sutaupes,
Ilgėjaus, jos laukiau, kaip ryto.
Ilgai aš meldžiaus susikaupes —
Kol rytmečio aušra sušvito.
Vainiką nupynęs lankos gėlių
Nešiau jį jos džiaugsmui aukoti...
Kam pintas vainikas iš meilės svajų,
Jei nēr kam galvos vainikuot?!

Vieversėlis.

AR NURIMSI SIELA?

Trioletas.

Jau tamsu ir vėsu ir rasos jau bira,
Pasaulis užmigo tyliojoj nakty;
Bet siela neminga... Dar verkia jos lyra —
Nors tamsu ir vėsu ir rasos jau bira.
Tik malda girdėti perskriodžianti tylą,
Tai skęstanti kapo glėby.
Jau tamsu ir vėsu ir rasos jau bira,
Pasaulis užmigo tyliojoj-nakty.

Vieversėlis.

TRIOLETAS.

Vakaro saulės spinduliai
Pražydusias rozes bučiuoja
Iš oro krinta patyliai;
Vakaro saulės spinduliai.
Daina dar skamba paupiai,
Vandens lelijos teblinguoja,
Vakaro saulės spinduliai
Pražydusias rozes bučiuoja.

* * *

J. Naruševičius.

Jėga daug gali nuveikti,
Daug ką užtarnauti
Ir pagerint savo būvį
Ir turtų sukrauti.

Bet jei viena jėga remsies,
Nebūsi galingu,
Turi protu vadovauties,
Kad būt išmintingu.

DULCISSIME RERUM.

You are the soul that I've been after,
O! but it was so hard to find,
Your silvery peal of sincerest laughter
Of friendship is true and kind
And one sweet carress of yours has hereafter
Stayed and lingered upon my weary mind.

Pat. Grenis.

REVERIE.

Take from life the dream, and how sad the
world will seem
Life indeed will be a hollow thing — a sombre
castle whose memories will bring
No more will cling the vine of Hope—melancholy
only will joyously grope
Withered and dead will be the flowers, that bloo-
med once so fair
Will bring memories of happy hours and wish
again you were here.

A. P. Grenis.

T. C —

The world that I live in is one
The world that I believe in is two
The world that I dream of is three
The world that I think of is you.

Pat Grenis

Pastabos.

— Šis "Vyčio" Nr. leidžiama plonesnis delto, kad paleidus kai kuriuos spaustuvės darbininkus atostogų, pilno nesuspėta išleisti.

— Liet. Kat. Jaunimo Sąjungos "Pavasaris" pirmininkas, Dr. Juozas Eretas, atsiuntė nuoširdžią padėką L. Vyčių Chicagos apskričiai už 50 dol. auką, kuri jau gauta. Auka buvo gauta kaip tik tuo laiku, kada "Pavasario" Sąjunga ruošė Šiauliuose savo metinį Kongresą ir jaunimo dainos šventę. Pinigai tuo metu buvo labai labai reikalingi.

Jei tik Vyčiams seksis, tai ši auka nebus paskutinė. Chicagos Vyčių apskritį vertėtų pasiekti kitiems apskričiams ir labiau pasiturinčioms kuopoms.

— Joniškėlio (Biržų apskričio) žmonės prišuntė Vytės Sofijos Rymaitės iš Lewiston, Me. atvaizdą prašydami jį įdėti "Vytin", o po juo padėti tokį parašą: "Ne tuščio formalumo dėlei, bet labai dėkingomis širdimis reiškiamo gilios padėkos žodžius gerb. Vytei Sofijai Rymaitei už siuntinėjimą dovanai krikščioniškos literatūros per ištisus 6 metus, būtent "Vyties", "Darbininko", "Moterų Dirvos", Šv. Kazimiero Dr-jos knygų ir tt."...

Vyčių Centras nėra dar tiek pasiturintis, kad savo iškaščiais darytų paveikslų klišes. Nedarė kitiems, nedarys klišės ir Sofijai Rymaitei (tai priklausytų padaryti 2 kp., Lewiston, Me.), bet kreipiam domės į tą gražų pavyzdį, kuri Vytė Rymaitė duoda. Krikščioniškos literatūros rėmimas ir platinimas čia ir Lietuvoje turėtų būti kiekvieno Vyčio uždaviniu ir prievole.

— Dienraštis "Draugas" visuomet gausiai apie Vyčius rašydavo, o pastaruoju laiku rodo daug širdies ir palankumo. Vyčiai iš savo pusės tur remti vienintėlį lietuvių katalikų dienraštį Amerikoje.

— L. Vyčių Chicagos apskričio metinis išvažiavimas liepos 4 dieną praėjo gyvai, triukšmingai. Būta visokių įvairumų. Įdomios buvo beisbolo rungtynės tarp Vyčių 13 kp. ir 47 kp. beisbolo kamandų ir 4 kp. bei senijorų kamandos. Publiką sudarė gražiausioji jaunuomenė ir inteligentai. Šių metų išvažiavimas buvo didžiausias, įvairiausias už visus kitus iki šiol buvusius išvažiavimus.

— L. Vyčių Chicagos apskričio metiniam išvažiavime gausingai dalyvavo visos Chicagos ir aplinkinės kuopos. Taip pat buvo svečių iš Springfield, Ill., Grand Rapids, Mich. ir iš k.

— L. Vyčių 25-ji kuopa užpyko prieš Centrą. Palaukit Seimo, atsiskaitysit.

— Vyčių 16-ji kuopa padarė nutarimą plint Lietuvos jaunimo laikraštį "Pavasari" renkant žmonėse prenumeratas.

— Vyčių 10-ji kp. Athol, Mass. išrodė, it nustojsi gyvuoti. Bet ten dabar susispietė gražus būrys jaunuomenės ir 10-ji kuopa pasipuoš darbais.

— Prie Vyčių XII-jo Seimo ruošiasi visos kuopos ir delegatų galima laukt iš tolimiausių nuo Homestead'o kolonijų.

— L. Vyčių Chicago apskričio Beisbolo Lyga kitą metą žada sudaryti rinktinę kamandą, kuri stos į rungtynes su geriausiomis svetimtaučių beisbolo kamandomis (tymais). Taip, pajėgų trim ir drąsiai galim stot į rungtynes.

NAUJI RAŠTAI.

"Statistikos Biuletėnis", 1924 m. gegužis mėn. Nr. 5. Kaunas. Leidžia Liet. Respublikos Finansų Ministerijos Centralinis Statistikos Biūras.

"Statistikos Biuletėny" skaitmenimis rašoma apie Lietuvos prekybą, pramonę, importą, tranzitą, prekių kainas, respublikos pajamas ir išlaidas, apie gyventojus ir kitos statistinės žinios paduodamos. Sekėjams Lietuvos gyvenimo "Statistikos Biuletėni" svarbu turēt po ranka.

"Lithuania", official organ of the Lithuanian American Chamber of Commerce. Nr. 3 ir Nr. 4. Leidžia "The Booster Publishing Company", Chicago, Ill.

"Lithuania" išsivystė iš buvusio "Booster". Dabar žymiai pagerinto formato ir turinio. Redaguojas tas pats Tamas Shamis, buv. L. Vyčių Centro Raštin.

"Lithuania" rašydama amerikiečiams palankioje dvasioje, rūpinasi teikti informacijų apie Lietuvą, jos kraštą, kultūrą, žmonių dvasinį ir materialinį gyvenimą.

"Vadovas", Nr. 1, 1924 m. Leidžia "Liaudies Žinyčia", Chicago, Ill. Tai savo rūšies "nezaležnykų" organas. Visa kas skysta, nublukę.

"Dirva", Nr. 1, gegužės mėn. 1924 m. Montreal, Canada. Mėnesinis Canados lietuvių organas. Redaktorius kun. J. Daknys.

Tai bene pirmas Canados lietuvių laikraštis. Pirmas numeris įvairus, turiningas. Tik technikos žvilgsniu daro menką įspūdį.

"Šv. Pranciškaus Varpelis", mėnesinis laikraštis, Trečiojo šv. Pranciškaus Ordėno Lietuvoje organas. Nr. 6(13). 1924 m. birželio mėn.

"Šv. Pran. Varpelis" šalip dvasinio, duoda įvairaus turinio raštų.

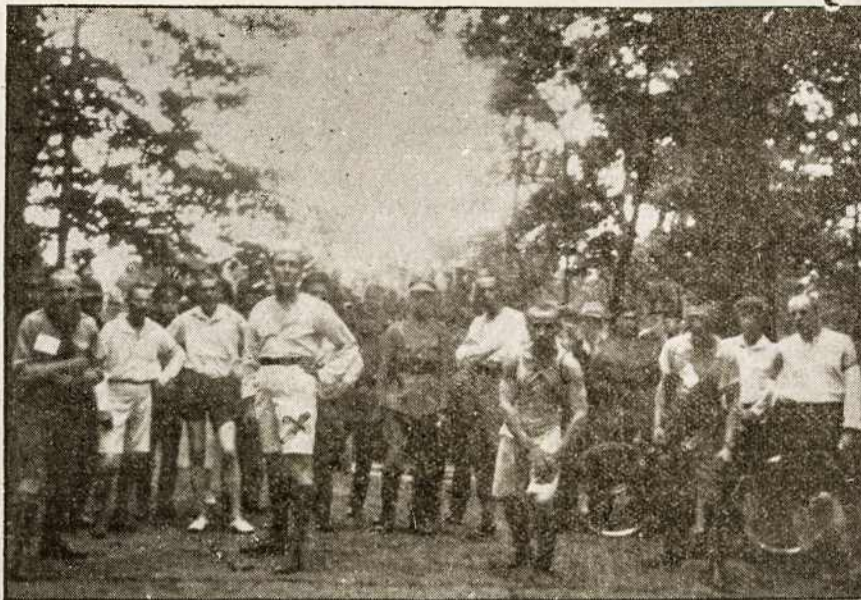
MOKYKLOJ.

- Antanai, pasakyk man, kur randasi Azija?
- Devynioliktam geografijos puslapy.

GATVEKARY.

- Oi, susikimšę, kai Nojaus arkoj!
  - Tik asilo stoka.
- Konduktorius: — Sėsk, tamsta, greičiau.

LIETUVOS SPORTININKAI.

Lietuvai likus laisva ir nepriklausoma, jaunimas nepaprastu uolumu palinko į sportą. Kūno kultūros kėlimas Lietuvoj sparčiai vystosi. Sporto rateliai yra kariuomenėj, moksleiviuose, liuosoj jaunuomenėj ir net kaimuose.

Poetingos Kauno apylinkės, ypač Žaliosios Kalnas, yra sporto centras. Čia eina savitarpinės ir su užsienio kamadamis rungtynės.

Iš Centro Raštinės.

NAUJI NARIAI, PRISIRAŠĘ PO XI-jo SEIMO.

Prie 4 kp. Chicago, Ill. — 11(758) Ad. Alaburda, 12(759) St. Andrulaitė, 13(760) M. Ankūdavičiūtė, 14(761) Cec. Arlauskaitė, 15(762) Juoz. Bakauskas, 16(763) Salomė Balsiūtė, 17(764) Marė Barevičiūtė, 18(765) J. Bartušaitė, 19(766) J. Bauža, 20(767) Ad. Berckaitė, 21(768) Ch. A. Bičiūnas, 22(769) Ant. Buividas, 23(770) And. Bruožis, 24(771) Jus. Bučis, 25(772) Ad. Butkiūtė, 26(773) Rob. Butneris, 27(774) Jos. Chesner, 28(775) Bar. Dalinskaitė, 29(776) Cas. Dalinskaitė, 30(777) C. Danto, 31(778) St. Danto, 32(779) J. Dočkus, 33(780) Stella Digris, 34(781) Karol Gaižutis, 35(782) Elžb. Garbauskaitė, 36(783) Mik. Gerčaitė, 37(784) Ant. Gilis, 38(785) M. Grakauskas, 39(786) P. Greičius, 40(787) M. M. Gričiūtė, 41(788) Ant. Gudlinskaitė, 42(789) J. Gurnevičius, 43(790) St. Guskaitė, 44(791) P. Jancevičius, 45(792) Alb. Jankauskas, 46(793) M. Jatužis, 47(794) M. Jonikas, 48(795) K. Jonikaitė, 49(796) Kat. Katauskaitė, 50(797) P. Jiskis, 51(798) P. Karalonis, 52(799) Ant. Kauseklis, 53(800) M. Kizeliūtė, 54(801) J. Klebonas, 55(802) S. Klusevičiūtė, 56(803) Anna Klusas, 57(904) Mar. Krušaitė, 58(805) Fr. Kuprionis, 59(806) Pet. Lapinskaitė, 60(807) Mon. Lapinskaitė, 61(808) Jurgis Lapinskas, 62(809) K. Leškauskaitė 63(810) Br. Lapinskaitė, 64(811) Ant. Lorenca, 65(812) Pr. Lukošius, 66(813) W. C. Lukonas, 67(814) Martinonienė, 68(815) J. Matušaitė, 69(816) O. M. Mačiūtė, 70(817) Ant. Matijošaitis, 71(818) St. Mikolaitis, 72(819) J. Mileris, 73(820) Helen Mikuckas, 74(821) Br. Miliauskas, 75(822) St. Mockaitė, 76(823) J. Morkūnas, 77(824) Ant. Mališauskas, 78(825) V. Mališauskas, 79(826) J. Naujalis, 80(827) J. Niemen, 81(828) W. P. Norkus, 82(829) P. M. Norvilas, 83(830) A. J. Normant, 84(831) St. Pakuckas, 85(832) J. Papiėvis, 86(833) El. Paprickaitė, 87(834) A. Pansirnjaitė, 88(835) Sop. Pankauskaitė, 89

(838) W. Pakelis, 92(839) Ant. Pocius, 93(840) Ant. Petronis, 94(841) St. Praščiukė, 95(842) J. Puplauskis, 96(843) J. Puplesis, 97(844) Cas. Radavičius, 98(845) Emma Rakstis, 99(846) J. Rakstis, 100(847) Julius Rakstis, 101(848) Ona Raskiūtė, 102(849) Vik. Rašinskas, 103(850) Mar. Raštulaitė, 104(851) Vin. Rusteika, 105(852) J. Rutkauskas, 106(853) Frank Šiaulis, 107(854) Ad. Simonaitė, 108(855) J. Šimkus, 109(856) J. Šimkus, 110(857) P. Sireikis, 111(858) J. Šlajus, 112(859) J. Šniukšta, 113(860) J. Spudvilas, 114(861) Vincas Steponaitis, 115(862) J. Stonis, 116(863) Jonas Stonis, 117(864) Br. Stulgaitė, 118(865) J. A. Shukis, 119(866) Adomas Tamošauskas, 120(867) Sus. Tautkaitė, 121(868) Leo. Tverijonas, 122(869) St. Tugaudis, 123(870) Br. Ustaitis, 124(871) P. Vainauskas, 125(872) Em. Valentinas, 126(873) Br. Vilbertas, 127(874) Chas Vaškus, 128(875) Alb. Vartelis, 129(876) Pranas Vainoras, 130(877) Anna Viltrakis, 131(878) Al. Viniutas, 132(879) Jul. Vitkiūtė, 133(880) Al. Žekuta, 134(881) Monika Žemaitytė, 135(882) Albert Zienis, 136(883) Ona Žemckaitė, 137(884) Mar. Živatkauskaitė, 138(885) Pr. Živatkauskaitė, O. Drezdauskaitė.

Prie 7-tos kp. Waterbury, Conn. — 24(886) Jul. Baranauskaitė, 25(887) Alb. Barkauskaitė, 26(888) Ant. Baužiūtė, 27(889) Al. Bendleriūtė, 28(890) Jonas Bendleris, 29(891) Ona Bendleriūtė, 30(892) Marė Gurskis, 31(893) Jonas Jonavičius, 32(894) Edv. Jonevičius, 33(895) Br. Karpavičius, 34(896) Gen. Kudirka, 35(897) Mar. Plaugiūtė, 36(898) Vincas Plotas, 37(899) Ona Šaliūnienė, 38(900) Mar. Šaroniūtė, 39(901) Jieva Šaroniūtė, 40(902) Ona Šamoliūtė, 41(903) Marė Stankus, 42(904) Ona Tamošaitė.

Prie 8 kp. Roseland, Ill. — 4(905) Kat. Bagdonaitė, 5(906) Anna Karečka, 6(907) Ad. Klivickaitė, 7(908)

Anna Ratkus, 8(909) Ona Susniūtė, 9(910) Frank M. Shway, 10(911) Anna Shway.

Prie 13 kp. Chicago, Ill. — 183(912) Josephine Dubin, 184(913) Anna Jankauskaitė, 185(914) Bern. Jocius, 186(915) Juozas Klušinskas, 187(916) Kaz. Šinkaitė, 188(917) St. Urbon.

Prie 14 kp. Cicero, Ill. — 48(918) Ona Jurgelaitė, 49(919) Pet. Kuprevičius, 50(920) Juozas Levickis, 51(921) Al. J. Mickevičius.

Prie 16-tos kp. Chicago, Ill. — 54(922) Peter Bendikas, 55(923) Bruno Ežerskis, 56(924) Alb. Gruzinskis, 57(925) Sop. Jaunus, 58(926) Vincas Jonulis, 59(927) Anna Petrokaitė.

Prie 17-tos kp. So. Boston, Mass. — 31(928) Ona Balčiūniūtė, 32(929) Br. Brotenaitė, 33(930) Mar. Dusevičiūtė, 34(931) Ant. Grabijokiūtė, 35(932) Adelė Grišaitė, 36(933) El. Jaskevičiūtė, 37(934) Silv. K. Jaskevičius, 38(935) Fr. G. Martick, 39(936) Jonas P. Plevoškas, 40(937) Ona Prikockaitė, 41(938) Ona Šajėtė, 42(939) Kaz. Vaitkus, 43(940) Zuzana Žukauskaitė, 44(941) Marc. Žukauskiūtė.

Prie 36-tos kp. Chicago, Ill. — 7(942) Antanas Janekers, 8(943) Antanas Stulgis.

(Bus daugiau).

VYČIAI PAVASARININKAMS.

“Vyčio” Nr. 10(156) paskelbėm “Pavasario” Sąjungos 25 skyrių adresus ir Vyčių org. 25 kuopų adresus, rekomenduodami keistis “Pavasariu” ir “Vyčiu”. Kai kurios kuopos į mūsų paraginimą atsiliepi ir užsakė “Vytį” tai Pavasarininkų kuopai, su kuria jos buvo sugretintos paskelbtam sąrašė.

Girdėjom, kad “Pavasaris” išrašytoms Vyčių kuopoms eina. Būt gera, kad visos Vyčių paskelbtos kuopos užprenumeruotų “Vytį” pavasarininkams, t. y. tam skyriui, su kuriuo sugretinam.

Žemiau išspausdinta dar 20 Vyčių kuopų ir 20 Pavasarininkų skyrių sugretintų adresų. Prašytume Vyčių kuopų atkreipti į tai domės ir neatsisakyti nuo ryšių su bendraminčiais Pavasarininkais Lietuvoje. Skaitydami “Pavasarij”, žinosime, kaip darbuojasi, kokiais idealais rūpinasi jaunimas Tėvynėj Lietuvoj, Pavasarininkai, skaitydami “Vytį”, žinos, ką mes veikiame, kaip darbuojamės ir kas mums rūpi.

VYČIŲ KUOPŲ ADRESAI:

(Taša).

26. 8 kp. Juozas Puodžiūnas,
10749 Michigan Ave., Chicago, Ill.
27. 12 kp. Rev. J. Simonaitis,
32 Dominick St., New York, N. Y.
28. 20 kp. Kun. P. Daniūnas,
119 Temple St., Nashua, N. H.
29. 26 kp. A. Glavekiūtė,
243 Millbury St., Worcester, Mass.
30. 29 kp. K. Tamašauskas,
204 Jefferson St., Newark, N. J.
31. 33 kp. A. Bandžiūtė,
1436 Logan St., Montreal, Canada.
32. 41 kp. M. Šniečkienė,
222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
33. 43 kp. A. Blaškis,
1031 Crosby St., Grand Rapids, Mich.
34. 49 kp. B. Vansevičiūtė,
241 Front St., Brooklyn, N. Y.
35. 51 kp. V. Reklaitis,
1532 So. 10th St., Sheboygan, Wis.
36. 61 kp. T. Rimas,
323 River St., Paterson, N. J.
37. 80 kp. A. Raskavickas,
4747 Oldenburg Ave., St. Louis, Mo.
38. 82 kp. F. Zavisas,
1372 Grant St., Gary, Ind.

39. 84 kp. P. Eitutis,
1431 Shields Ave., Chicago Heights, Ill.

40. 85 kp. A. Mesach,
R. R. L., Westville, Ill.

41. 90 kp. P. Karnila,
139 Tappan St., Kearny, N. J.

42. 92 kp. A. Karašaitė,
523 — 19th St., Niagara Falls, N. Y.

42. 100 kp. Z. Kiseliūtė,
20 Eagle St., Amsterdam, N. Y.

44. 104 kp. J. Montrimavičiūtė,
516 Ave. A., Wilkes-Barre, Pa.

45. 110 kp. P. Šlapikas,
118 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

PAVASARININKŲ SKYRIŲ ADRESAI:

26. SKUODAS, Mokytojai St. Ereminaitėi.
27. MOSĖDIS, Klebonija, Kun. Venckui.
28. SKUODAS, Šatės, Kun. Kleb. Urbonui.
29. SALANTAI, Šatės, Kun. Kleb. Urbonui.
30. PLATELIAI, (Kretingos apskr.), Vargon.
Just. Satkauskui.
31. SALANTAI, (Kretingos apskr.),
Mok. E. Urbonavičiūtei.
32. PLATELIAI, Šateikiai, Vl. Grigalauškiui,
Kuodaičių kaime.
33. DARBĖNAI, Grušlaukė, Kun. A. Razmui.
34. DARBĖNAI, (miestelis), Mokyt. A. Baltėjui.
35. DARBĖNAI, Laukžemis, Kun. Klebonui.
36. KRETINGA, Rudaičių kaimas, Šilanskiui.
37. KRETINGA (miestelis), K. Šimetaitei.
38. PALANGA, Mokytojai Beniušaitėi.
39. KRETINGA, Kartena, Kun. Andraičiui (klebonija).
40. KRETINGA, Jokubavas, Kun. J. Budriui.
41. GARDŽIAI, Kun. Klebonui (“Pavasario” kuopai).
42. VEVIRŽĖNAI, Mokytojui Juraškai J. (“Pavasario”
kuopai).
43. ANDREJAVAS (Kret. apskr.), Kun. Ignatavičiui.
 (“Pavasario kuopai”).
44. GARGŽDAI, Kuliai, Kun. Dek. S. Durskui,
 (“Pavasario kuopai”).
45. GARGŽDAI, Vaičiaičiai. Rokui Jurguliui,
Vežaičių dvare (“Pavasario” kuopai”).

PRIEŽODIAI IR PATARLĖS.

Niekas taip žmogaus nesendina, kaip neapykanta; niekas taip neiššaukia raukšlį, kaip pavydas; niekas taip neišiuolia jėgų, kaip pyktis; niekas taip neperkeičia veido, kaip nuolatinis neramios sąžinės budamas. Ant kiekvienos raukšlės yra parašytas tam tikras jausmas.

*

Labai gera atspirtis nuo pašiepimo — juokas. Juokimės patys, jei kas mus pašiepia, nes tuomet pašaipta neteks ateity drąsos pašiepti kitus. Kuomet pašaipta supras, kad mes iš tokio darbo tik juokiamės, jis nebegalės kitų pašiepti, jis bus nugalėtas.

*

Ne visa auksas, kas auksu žiba.

*

Mažas grūdelis didžiu medžiu užauga.

*

Vaikas ima ir žvakės liepsną, kad “grazi”.

*

Ką darai, sau darai.

*

Koks paukštis, toks lizdas.

*

Ne tas vyras, kurs pradeda, bet tas, kurs pabaigia.

*

Darbas — laimės šaltinis.

ONA DIMŠIUOTĖ,

L. Vyčių 11 kp. (Homestead, Pa.) narė antrus metus einanti kuopos raštininkės pareigas.

AMERIKOS LIETUVIŲ VYČIŲ ORGANIZACIJAI.

Didžiai Gerbiamieji!

Pirm ketverių metų įsikūrus Šv. Kazimiero Seserų Vienuolijai Pažaislyje, kaip pradžioje, taip ir šandie tenka kovoti su sunkiomis medžiaginėmis aplinkybėmis. Iki šiolei parama mums buvo teikiama daugiausia geraširdžių Amerikos lietuvių. Vienok ir laikui bėgant, mūsų padėtis mieloje Tėvynėje da tiek nepagerėjo, kad be pašelpos įstengtume išsilaikyti. Virš šešių dešimčių asmenų Pažaislio Seserų Kongregacijai reikia išmaityti. Turėdama ypatingu savo tikslu apšvietos darbą, Vienuolija priima atatinkamas tam darbui kandidates, kurios stodamos Vienuolynan, negal nieko įnešti, nes dalį joms tėvų skirtą jau buvo sunaudojusios mokslui. Tokiu būdu tenka Vienuolijai jas visas netik išlaikyti, bet da kai-kurias leisti į aukštąjį mokslą. Dabar jau antri metai septynios mūsų kandidatės studijuoja Kauno Universitete ir kitose aukštosiose mokslo įstaigose.

Be to da Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijai Lietuvoje tenka kas metai dėti daug lėšų būtiniausiajam remontui Pažaislio bažnyčios, atsižyminčios meno žvilgsniu, ir vienuolyno, labai apleistų buvusiųjų šeiminių: rusų, per aštuo-

niasdešimt suvirš metų juos laikusių, ir vokiečių, kurie okupacijos metu pabaigė tuos trobėsius plėsti ir naikinti.

Kol kas Seserys, da tik organizuodamos savo Kongregaciją Lietuvoje, da negali savo jėgomis išlaikyti tosios įstaigos, o juo labiau negali manyti apie pataisymus ar naujus, kad ir būtiniausius įrengimus.

Tad esant tokioje padėtyje ir nesurandant atatinkamos paramos karo nunioktoje Tėvynėje, nieko nelieka, kaip ieškoti pagalbos pas geraširdžius brolius Amerikiečius, ypač Jūsų organizacijoje.

Pasitikime, kad sužinoję apie mūsų medžiaginę padėtį, Jūs ištiesite mums savo aukojančią ranką, kaip kad Amerikiečių buvo daroma ligšioliai, už ką šimteriopai atlygins Jums Tas, Kuris nesiduoda perviršyti duosnumu ir nepalieka nepastebėjęs nei mažiausios aukos Jo vardan padarytos.

Didžiai Jus gerbiančios ir visuomet Jums dėkingos

Švento Kazimiero Seserys.

Gegužės mėn., 1924 m.

Pažaisly, Lietuvoj.

VYTIS JUOZAS PAUKŠTYS,

L. Vyčių 13 kp. narys, šiuosmet baigė aukštesniąją mokyklą (high school) Valparaiso, Ind.

Vytis J. Paukštys, būdamas moksleivio suole, kiek tik laikas leidžia, dalyvauja Vyčių darbuotėj.

Kas Jaunimo Veikiama.

DETROIT, MICH. — L. Vyčių 79 kp. korespondentai pamiršo rašinėti iš mūs jaunimo darbuotės, už tai, gal būt, kiti mano, kad čia jau nieko neveikiama.

Nors trumpai, nusakysiu, ką veikiame.

Liepos 2 dieną laikytam pusmetiniam susirinkime buvo išduoti įvairių sekcijų raportai, t. y. iš Federacijos 4-to skyriaus, iš choro. Pranešta, kad choras sparčiai rengias prie Federacijos Kongreso. Jį mokina gerb. kun. J. Čižauskas. Svaidininkų ratelio menadžeris J. Juška pranešė, kad mūs svaidininkai šiais metais jau išlaimėjo 4 žaidimus-rungtynes. Tenka pažymėti; kad mūs "tymą" visi žino, ir atjaučia. Kada jis ruošias į rungtynes, tai kaimynai daro laizybas, vežioja automobiliais visokias iškabas ir tt.

Tad lai gyvuoja mūsų sportininkai! Tevaro į ragą visus "arklių" ir "graborių" "tymus", nes jie tik delto suorganizuoti, kad mūs vienybę išardyt.

Čia yra jaunumečių skyrius, bet kažin kodėl komisija nepraneša jo darbuotės. O tas būt reikalinga.

Pikniko komisija pranešė, kad vieta liepos 4 d. išvažiavimui yra, kad užkviesta 102 kuopa ir 25-ji kp. iš Cleveland, Ohio.

Mūsų kuopa yra nutarusi valdybą rinkt kas pusė metų, tai ši susirinkimą vietą užėmė naujoji valdyba. Jaunas energingas ex-pirmininkas Jonas Gustaitis pareiškė, kad vietą tur užimt nauja valdyba. Gaila mums buvo paleist labai gerą čia augusį jaunikaitį, bet jis žadėjo dirbti iš vien su mumis. Naujas pirmininkas dabar yra Kazys Daunys — įžymus vietos veikėjas, kurs pasižadėjo daug darbuotis. Dvasios vadas liko gerb. kun. kl. J. Čižauskas. Vice-pirmin. — St. L. Stepulionis, finansų raštin. — K. Kripas, nutarimų raštin. — D. Pirminaitė — buvusioji, mat, nelengva tokiai išsisukt. Ji kazimieriečių auklėtinė. Izdin. — A. Petkus, energingas mūsų narys. Izdo grobėjos: Vytės V. Bukantaitė ir O. Šeiriūtė. Tvarkos žiūrėtojas — St. Baikauskas.

Senoji valdyba buvo labai parinkta. Gaila buvo jos netekti. Bet ir naujoji, manome, bus gera.

Sesutės-Broliai. Mūsų darbštumas atneš naudos mums patiems ir mūsų tautai

Stasys.

HOMESTEAD, PA. — Kuopos susirinkimas. Ned. birž. 22, L. V. 11-ta kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Nutarta laikyti "truck" pikniką ned. liepos 20. Kuopos susirinkime dalyvavo mūsų gerb. kun. kl. S. J. Čepaninis, kuris daug reikalingų ir geistinių patarimų davė. Taipgi kvietė Vyčių kuopą prisidėti prie parapijos pikniko, kurį rengia visos draugijos liepos 27. Čia pat išrinkta trys atstovai: P. Svetkauskas, M. Jenulevičiūtė ir J. Bulevičius.

Seimo komisijos susirinkimas. Liepos 3, Seimo Rengimo Komisija laikė susirinkimą. Ėjo įvairių komisijų raportai.

Apie Seimo ruošimą raportą išdavė komisijos pirmininkas ir generalės komisijos narys Jonas Grėbliūnas. Pranešė, kad vakarienė rengiama Elks Salėj, nes yra daug patogesnė. Neuzilgo sušauks vakarienės rengimo komisijos susirinkimą del galutinio darbo suplanavimo.

Vakarų rengimo komisijos narys J. Bulevičius pranešė, kad vaidinimas jau baigiamas mokyti ir vaidilos išpildys savo roles tinkamai. Veikalas yra Petro Vaičiūno 3-jų veiksmų pjesa — "Pražydo Nuvytusios Gėlės".

Priėmimo komisija per p-lę Oną R. Dimšiuotę išdės-tė planus, kuriuos komisija padirbo, kad parodyti Seimo delegatams apylinkę ir didžiuosius Schenley ir Highland parkus. Taipgi pranešė, kad daug vietų gauta privačiuose namuose moksleiviams atstovams laike Seimo. Moksleiviai gali būti tikri, kad nakvynes gaus.

Rožė Aučiūtė išdavė Mandatų Komisijos raportą. Sus-mo raštininkė Anelė Aučiūtė perskaitė Mandatų Komisijos laiško tekstą į Vyčių kuopas, kuris su keliais mažais pataisymais buvo priimta.

Didesni mažmožiai. — Šv. Marijos parapijos koncerte, birž. 27, vienatinis lietuvis programe dalyvavo Vytis Petras Petraitis, solistas, ir puikiai pasirodė.

Mokytoja Ona Pikučiūtė, Generalės Seimo Ruošimo Komisijos narė, ir darbšti darbininkė, pradėjo lankyti Carnegie Tech. vasarinę mokyklą.

Amžiniais moterystės ryšiais liko surištas Vytis J. Bukauskas su p-le Gražuliute (birž. 25). Linkime laimingo gyvenimo!

Per "fordžiulaju" Vytis Pranas Svetkauskas apvaikščiojo savo "Red Bird" metines sukaktuves, išvažiuodamas į Seserų farmoj pikniką, kurs buvo surengtas del Pranciškėčių Seserų.

Vyčiai ir vėl dalyvauja priešakyje parapijos darbų: J. Bulevičius pateko parapijos pikniko komiteto raštininku, gi P. Svetkauskas — pikniko "gaspadorium".

Raporteris.

CHICAGO, ILL. — Iš L. Vyčių Chicagos Apskričio metinio išvažiavimo. L. Vyčių Chicagos apskričio metinis išvažiavimas įvyko 4 d. liepos Thatcher Woods, River Forest, Ill.

Išvažiavimo vieton be išvažiavimo komisijos ir svečių pirmiausia atvyko L. V. 47 kp. iš Waukegan, Ill. Tai buvo 10 v. ryto. Toliaus sekė 14, 5, 24 ir kitos Chicagos Vyčių kuopos, ir apie 11 v. ryto jau buvo minia gerokai virš poros tūkstančių žmonių.

Be Vyčių ir pašalinio jaunimo išvažiavime buvo galima matyti iš visų Chicagos kolonijų ne mažai biznierių, įvairių profesionalų ir dvasiškių, kurių tarpe buvo ir pralotas kun. M. L. Krušas.

Apie 11:30 prasidėjo kontestai — lenktynės dalyvaujant daugybei kontestantų. Šiame konteste laimėtojai buvo sekanti asmenys: J. Mažintas, 14 kp., J. Simonaitis, 16 kp., J. Paukštis, 13 kp., J. Overlingas, 16 kp., E. Jaselskis, 16 kp., J. N. Navickaitė, 13 kp., M. Žemgulaitė, 16 kp.

Tuo tarpu kitoj vietoj ėjo beisbolo rungtynės tarp L. Vyčių 4 kp. ir "Oltaimerių" kamandų, po jų sekė smarkių rungtynės tarp Vyčių 13 kp. Chicago, Ill. ir 47 kp. Waukegan, Ill.

Pasibaigus rungtynėms, apie 4:30 P. M. buvo visų kuopų vakarienė laike kurios fotografas p. Pansirna visus nufotografavo.

Valgant, buvo galima patėmyti, kad 16-ta kp. išvažiavime buvo gausiausia dalyviais.

Pavalgius, garsusis L. Vyčių Chicagos apskričio choras, vedamas p. Balsio, dainavo kelioliką dainų. Tą dieną Vyčių garsai ir imnas plačiai buvo girdimas, nes malonūs garsai Desplain'ės paupy toli toli nukeliavo.

Po dainų sekė tolimesni žaidimai, kontestai. Virvės traukime dalyvavo daugybė kontestantų, kas pasibaigė apie 6 v. su pergale ir laime sekantiems asmenims: P. Vainauskas, 4 kp., V. Abračinskas, 14 kp., H. Gramontaitė, 16 kp., O. Jakaitienė, 16 kp.

Be tų ir kitų žaidimų išvažiavime per visą dieną veikė "Skrajojanti Krasa". Skrajojančios Krasos dalyvės, daugiausia korespondencijų gavusios ir laimėjusios dovanas, yra sekančios: O. Navickaitė, 13 kp., S. Selveniūtė, 16 kp., K. Jonikaitė, 4 kp., H. Banakaitė, 16 kp. ir Skrajojančios Krasos "Lucky Number", kuriuo gaus \$5.00 aukso, yra Nr. 317. Kas tą numerį turi, gaus 5.00 dol.

Dar tenka paminėti, kad p. Krekščiūno rūpesčiu, muzikantai linksmino išvažiavusius per visą dieną. Ne-

JUZYTĖ KATAUSKAITĖ,

L. Vyčių 16 kp. (Chicago, Ill.) narė, kuopos korespondentė.

Šių metų pavasarį J. Katauskaitė, baigė Lietuvių Beethoveno konservatorijoj piano muzikos skyrių.

mažai linksmumo išvažiavimui pridavė ir "Oltaimeriai" kun. Vaičiūno ir ponų Brenzų vedami.

Už išvažiavimo gausumą dalyviais ir visus įvairumus tenka pripažinti kreditą Rengimo Komisijai, kurios prieky stovėjo Pr. Jakaitis, S. V. Žibas, A. Valonis. Jie dirbo išsijuose. Tiesa buvo svečių, kurie rūgojo del "nepatogios" vietos, kuri buvo pažlugus nuo nuolatinių ir gausių lietu. Šiaip jau vieta puiki ir protingai parinkta, nes tarp didelių medžių, kurių pavėsis "džiulajaus" mėnesys labai pravartus. Tai labai priminė Kauno Žaliąjį Kalną.

Apskritai imant, išvažiavimas davė malonių gražių išpūdžių, pažinčių su simpatingais žmonėmis, ir visa tai sudils nebent tik po kitų metų metinio išvažiavimo!

Inkaras.

NASHUA, N. H. — Pagerbė varduvėse. Š. m. birželio 29 d. L. Vyčių 20 kp. surengė pagerbimo vakarą gerb. kun. kl. P. Daniūnui jo varduvių dienoj. Prie surengimo prisidėjo ir Marijos Vaikelių Draugija. Publikos buvo gan apščiai. Gerb. solemnizantą salėn atlydėjo gerb. kun. P. Virmauskis ir kun. Pr. Juras. Pirmiausia choras giedojo Vyčių imną. Tai pirmu kart jis čia su skambėjo ir visus sužavėjo. Padainavus "Ilgiausių metų" Vytė Gumbravičiūtė pasveikino nuo L. Vyčių 20 kp. ir parapijos choro linkėdama ilgiausių metų, o Vytė Verkauskaitė įteikė gražią dovaną. Parapijos ir Marijos Vaikelių Dr-jos chorai šauniai dainavo daug gražių dainelių, taip pat buvo duetų, kvartetų, muzikos numerių. Čia pasižymėjo Vytės Tamuliūtė, Lučiūniūtė, O. Verkauskaitė, Just. Degesiūtė, J. Bukaniūtė, Pr. Kupčiūnas, P. Petrauskas (ir jo mažas broliukas), P. Lavėnas, Kupčiūnas. Vieni parodė gabumus balsais, kiti muzikos instrumentais. Kalbėjo gerb. kun. P. Virmauskis ir kun. Pr. Juras. Pasakė nuoširdžių linkėjimų gerb. solemnizantui ir pareiškė gražių, gilių išpūdžių kilusių bežiūrint

į Nashuos Vyčių darbuotę ir jų vadus. Kalbėjo ir vargon. A. Stanšauskas, tarp kit ko pareiškdamas, kad tik per vienybę ir darbą Nashuos jausmas pasiekė tos pažangos ir stiprybės. Pabaigoj gerb. kun. P. Daniūnas išreiškė padėką už parodytus gražius jausmus ir linkėjimus.

Vyčių namas. L. Vyčių 20-ji kp. siekia įsigyti savo namą. Tam pritaria gerb. kl. kun. P. Daniūnas ir visi geros valios lietuviai. Įsigijus namą, nereiks ieškoti salių pas svetimtaučius ir jaunimas dar labiau pamėgs draugiją ir dar uoliau darbuosis. Liepos mėnesio pabaigoj tikimasi namą turėti.

P. Maišas.

Įvairenybės.

Didžiausias sprogimas Buchareste. — Gegužės 28 d. Bucharesto priemiesty sprogo didžiausias artilerijos sandėlis, kuriame buvo laikoma apie 12,000 šovinių 10½ santimetrinės patrankos. Šoviniai neseniai buvo gauti iš Skodo fabriky. Taip pat sprogo netoli buvusi karo pirotechninė dirbtuvė ir parako fabrika. Tą dieną sproginėjo ir kiti amunicijos sandėliai. Mieste kilo tarp žmonių panika. Karaliaus rūmai daugiausiai nukentėjo. Virš miesto stovėjo didžiausias juodų dūmų debesys. Sužeistų ir užmuštų skaičius labai didelis. Kaip sako telegramos, sunaikinta svarbiausios Rumunijos kovos priemonės. Sprogimą išaukus kaltinama kómunistus.

Rusijoje grįžta į senovę. — Sovietų vyriausybė mano dabartinę raudonosios kariuomenės uniformą pakeisti senąja rusų kariuomenės uniforma. Raudonarmiečių dabartinės šalmos su smailiais viršugalviais būsią pakeistos caro kariuomenės pavyzdžio kepure ir mundieriai būsią su antpečiais.

AMERIKOS VĒLIAVOS EVOLIUCIJA.

Nuo senų laikų įvairios tautos ir žmonės, visokiose formose, atsižymėjimo ženklus ir simbolius vartodavo. Nėra tikrų žinių, kada šilkinės ir kitokios vėliavos karalių ir tautų pradėta vartoti, tik žinoma, kad viduriniuose amžiuose Europos karaliai pirmieji pradėjo vartoti karališkus ženklus.

Pirma Europos vėliava pasirodžiusi Šiaurės Amerikos kontinente ar tik nebuvo vėliavėlė plevėsavusi ant Leif Eriksono laivo 1000 metais. Antra vėliava buvo Danijos ir Norvegijos sujungtų karalių 1473 metais, kuomet karaliaus Konstantino I ekspedicija, vadovaujant Norvegui Johannes Scolvus, išlipo Labradoro krante.

Aukščiausiai apsigyvenusių Europos žmonių šiame kontinente vėliavos buvo: Anglijos, Francijos, Holandijos, Švedijos ir Ispanijos.

Anglijos vėliava pirmą kartą šiame kontinente buvo išskleista Jono Kaboto 1497 metais.

Amerikos vėliavos evoliucija rišas su įvairių kolonijų vartotoms vėliavoms. Todėl gal neprošalį bus trumpai pažvelgti į kolonistų įvairias emblemas.

Atsižvelgiant į tai, kad Anglijos vėliava ilgai buvo vartojama Amerikos kolonijose, todėl jinaį padarė nemaža įtakos į Amerikos vėliavos išvystymą. Švento Jurgio kryžius buvo vartojamas Anglijoj iki 1707, kuomet dabartinis raudonas ženklas priimtas, ir Škotijos Švento Andriejaus kryžius pridėtas pažymėjimui unijos su Skotija. Po susijungimui su Airija, 1801, pridėta Švento Patriko kryžius, kas Anglijos vėliavai davė dabartinę išvaizdą.

Henry Hudson, 1609 metais atvežė New Yorko prieplaukon Danijos "pusę mėnulio" ženklą — vėliavą. Ji-

nai turėjo tris lygias orizontales juostas, gelsvą baltą ir mėlyną su V. O. C. A. raidėmis baltojo juostoj. Apie 1630 metais gelsvoji spalva pakeista raudona. Ši Danijos vėliava pasiliko iki 1664, kol Anglijos vėliava nebuvo iškelta.

Švedų kolonija susikūrė 1638 Delevare upės pakrantėse. Švedijos vėliava — geltonas kryžius mėlynam lauke. Ši vėliava pasiliko, kol neliko pakeista Danijos vėliavos spalvomis 1655 metais.

Pirmutinę Ispanijos vėliavą atvežė Kolumbas 1492 metais, bet jokios Ispanijos vėliavos Šiaurinėj Amerikoje nesimatė, kol Ponce de Leonas neatrado Floridą 1513 metais. Ispanijos vėliava ten pasiliko iki 1763 metų, kuomet Florida buvo prijungta prie Didžiosios Britanijos. 1783 m. Florida vėl pateko po Ispanija ir Ispanijos vėliava vėl užėmė senąją vietą. 1819 metais Florida pateko Jungtinėms Valstybėms ir tuomet užplevėsavo Amerikos vėliava.

Švento Jurgio kryžius buvo vartojamas Massachusetts Bay kolonijoje 1643 metais. 1643 metais Plymoutho kolonija, Massachusetts Bay, Connecticut ir New Haveno kolonijos sudarė sąjungą po vardu Naujos Anglijos Jungtinės kolonijos ir 1686 m. toji sąjunga priėmė bendrą vėliavą — Švento Jurgio kryžių, (raudonas baltam lauke su paausotu vainiku ir karaliaus James II monogramas apačioj). Anksti 1700 metais kolonijos pradėjo atsimesti nuo Anglijos vėliavų ir pradėjo vartoti savotiškas, tuomi parodant nepriklausomybės ženklus.

New Yorko vėliava buvo baltas laukas su juodu bobru vidury. Rhode Islando buvo balta vėliava su mėlynu įkaru vidury ir žodžiu "Viltis" ir mėlynu kantonu su trylika baltų žvaigždžių jame. Kitų kolonijų vėliavose buvo parašyta "Laisvė ar Mirtis".

Tai iš šitų įvairių vėliavų susidarė "Stars and Stripes" istorija.

F. L. Inf. S.

AMERIKOS VĒLIAVOS ISTORIJA.

Amerikos vėliava yra trečia seniausia tautinė vėliava pasauly; senesnė už Anglijos Union Jack ir Prancūzijos trispalvę.

Pirmiausiai vėliava buvo autorizuota Kongresu 1777 birželio 14 dieną, kuri minima, kaip Amerikos vėliavos diena.

Pirmiausiai vėliava užplevėsavo 1777 metais rugsėjo 3 dieną Stanwix Tvirtovėj, kur dabar stovi miestas Rome, N. Y. Pirmu kart karo laukan išstatyta rugsėjo 6 dieną 1777 metais.

Buvo nuspręsta, kad kiekvieną valstybę reprezentuoja žvaigždė ir juosta, tuo būdu sudarant tryliką žvaigždžių ir tryliką juostų, nes šalis originaliai buvo sudaryta iš trylikos valstybių.

1794 metais Vermont ir Kentucky valstybės prisidėjo unijon ir žvaigždžių ir juostų skaičius pasididino iki penkiolikos. Prisidedant prie unijos kitoms valstybėms, pasidarė aišku, kad gali būti per daug juostų. Tada Kongresas 1818 metais juostas sumažino iki trylikos, kurios reprezentuoja tryliką originalių valstybių. Šis įstatymas tebėra įstatymu ir šiandien.

Ši vėliava pirmiausiai užplevėsavo trylikos valstybių Atlantiko Pakraščiais, kur gyveno apie trys milijonai žmonių. Šiandien ji plevėsuoja 48 valstybėse — visam kontinente — nuo jūrų iki jūrų ir 130,000,000 žmonių reiškia jai ištikimybę. Šios garbingos padėties susilaukė didele žmonių meile ir pasišventimu.

Piliečiai ją kėlė, o didvyriai mirė už ją. Tai yra tvirtos dvasios ženklas, kuris atnešė laisvę ir gerovę Amerikos žmonėms. Tai yra visų mūsų vėliava.

F. L. I. Ser.

RESTAURACIJOJ.

Svečias: — Ta mėsa taip sena ir kieta, kad nei dantis, nei peiliu inimiti negalima.

Šeimnininkas (tarnui): — Su ta mėsa, matyt, tikrai yra kas bloga, nes jau šeštas svečias rūgsta už tą patį kąsnį.

*

Mokykloj mokytojas klausia mokinio, kaip reik suprast šventraščio žodžius: "Prakaite veido imsi maistą savo"?

— Tai reiškia, kad žmogus tur taip ilgai valgyt, kol išprakaituoja.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

Dvasios Vadas — *kun. Ignas Boreišis*,
3553 Dix Ave., Detroit, Mich.

Pirmininkas — *komp. Aleksandras Aleksis*,
46 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Vice-Pirmininkas — *Mikas Bagdonas*,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Raštininkas ir Administratorius —
Vincas Rūkštalis,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Iždininkas — *Antanas Valonis*,
2322 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Iždo Globėjai — *A. Rubliauskaitė*,
309 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.

J. Gedminaitė,
1800 S. 11th St., Springfield, Ill.

Redaktorius — *Matas Zujus*,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Literatinė Komisija:

Kun. F. Kemėšis,

Kun. dr. Ignas Česaitis, "Draugo" Red.,
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Kun. A. M. Karužiškis,
4225 Chalmers Ave., Detroit, Mich.

K. Jonaitis,
4943 W. 15th St., Cicero, Ill.

D. Gustaitė,
9167 Russell St., Detroit, Mich.

Spaustuvės Direktoriai:

Kun. J. Vaitukaitis,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

B. Jakaitis,
3311 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Paliulis,
1645 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

P. Savickas,
2250 W. 24th St., Chicago, Ill.

A. Panavas,
3259 W. 65th St., Chicago, Ill.